

ประกาศสถาปนาสมณศักดิ์ ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร
สยามินทรราช บรมนาถบพิตร

มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ประกาศว่า โดยที่ทรงพระราชดำริว่า
พระสงฆ์ซึ่งดำรงในสมณคุณ มีอุปการะยิ่งแก่การพระศาสนา สมควรจะได้เลื่อนอิสริยยศฐานันดรในสมณศักดิ์สูงขึ้น
มีอยู่ บัดนี้ จวบกาลมหามงคลสมัยเฉลิมพระชนมพรรษา ควรจะสถาปนาอิสริยยศพระสงฆ์ขึ้นไว้
เพื่อจักได้บริหารพระศาสนาให้เจริญรุ่งเรืองสถาพรสืบไป

จึงทรงพระราชดำริว่า พระวิสุทธาธิบดี เป็นพระเถระผู้เจริญในสมณคุณ ยินดีในเนกขัมมปฏิบัติ
สมบูรณ์ด้วยศีลาจารวัตร รัตตัญญูมหาเถรกรรมคุณ มั่นคงตลอดมาช้านาน ได้ประกอบกรณียกิจ
เป็นहितานุहितประโยชน์แก่พุทธจักรและราชอาณาจักรอย่างไพศาล ดังปรากฏในประกาศสถาปนาสมณศักดิ์
เป็นที่พระราชทานแก่เจ้าคณะรอง เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๓๕ แล้ว นั้น

ครั้นต่อมา พระวิสุทธาธิบดี ได้เจริญยิ่งด้วยอุตสาหวิริยาคิณ มิได้ท้อถอย ประกอบพุทธศาสนกิจ
ให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นโดยลำดับ กล่าวคือ ด้านการบริหารและการปกครองคณะสงฆ์ ได้อบรมพระภิกษุ
สามเณรในปกครองให้ปฏิบัติสมณวัตรและบำเพ็ญตนตามพระธรรมวินัยอย่างสม่ำเสมอ ได้ให้ความอนุเคราะห์
พระภิกษุสามเณร ในคณะและในพระอารามด้วยเมตตาทีคุณ ให้สามารถดำรงตนตามสมควรแก่สมณฐานะ
จนได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าอาวาสวัดสุทัศนเทพวราราม ราชวรมหาวิหาร พระอารามหลวง กรุงเทพมหานคร
 อีกทั้งยังปฏิบัติกรณียกิจขณะดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ได้แก่ ประธานกรรมการมูลนิธิอัฐมราชานุสรณ์
 ในพระบรมราชูปถัมภ์ กรรมการมหาเถรสมาคม และเจ้าคณะภาค ๔ (กิตติมศักดิ์) ได้รับปริญญา
พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ ประกาศเกียรติคุณจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

และได้รับพระราชทานรางวัล “มหิตลวราวุธสรณ์” ประจำปี ๒๕๔๘ จากสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ได้บริจาคปัจจัยเพื่อเป็นทุนในการอบรมบาลีก่อนสอบสนามหลวงให้แก่คณะสงฆ์ภาค ๔ (จังหวัดนครสวรรค์ พิจิตร เพชรบูรณ์ และกำแพงเพชร) เป็นประจำ ปีละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท มอบทุนการศึกษาแก่พระภิกษุสามเณรวัดสุทัศนเทพวรารามราชวรมหาวิหาร พระอารามหลวง กรุงเทพมหานคร และพระภิกษุสามเณรทั่วไปที่สอบไล่ได้เปรียญธรรม ๗ ประโยค ๘ ประโยค และ ๙ ประโยค รวมทั้งได้มอบทุนการศึกษาแก่พระภิกษุไปศึกษาเล่าเรียนที่สาธารณรัฐอินเดีย ได้จัดตั้งทุนพระธรรมปิฎก (วีระ ภาทจาโร) จำนวนเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นประธานมอบทุนพระศรีสัจญาณเถระ (ประหยัด ปญญาธโร) จำนวนเงิน ๑๕๐,๐๐๐ บาท ทุกวันที่ ๔ ธันวาคม ของทุกปี มอบทุนการศึกษาแก่นักศึกษาในระดับอุดมศึกษา จนจบการศึกษาในหลายสถาบัน ด้านการสาธารณูปการ ได้จัดตั้งทุนพระอุปชฌาย์เพื่อบูรณะพระอาราม ติดตั้งระบบไฟฟ้า โคมไฟฟ้า ในเขตพุทธาวาสและสังฆาวาส รวมทั้งปรับปรุงพื้นบริเวณพระอาราม วัดสุทัศนเทพวรารามราชวรมหาวิหาร พระอารามหลวง กรุงเทพมหานคร นอกจากนี้ ได้บริจาคปัจจัยสมทบทุนสร้างพระวิหารวัดโป่งแยง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวนเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นประธานอุปถัมภ์การสร้างอุโบสถวางศิลาฤกษ์และผูกพัทธสีมา วัดมงคลรัตนาราม รัฐฟลอริดา สหรัฐอเมริกา และประธานอุปถัมภ์สร้างวัดพุทธสามัคคี เมืองไครสต์เชิร์ช นิวซีแลนด์ อีกทั้งยังเป็นประธานกองทุน “วัดช่วยวัด” ด้านการสาธารณสุขสงเคราะห์ ได้บริจาคปัจจัยสร้างอาคารเรียน ๗๑ ปี พระวิสุทธาธิปดี (ภัททจาโรมหาเถระ) โรงเรียนจันทร์ทองเอี่ยม และเป็นรองประธานและกรรมการโรงพยาบาลสงฆ์ ด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ได้ให้มีการฟื้นฟูการฟังธรรมและส่งเสริมการปฏิบัติธรรมในวันธรรมสวนะที่วัดสุทัศนเทพวรารามราชวรมหาวิหาร พระอารามหลวง กรุงเทพมหานคร โดยจัดพระสงฆ์แสดงธรรมทั้งภาคเช้า กลางวัน และกลางคืน รวมทั้งให้จัดตั้งองค์การเผยแผ่ภายในพระอารามตามโครงการเปิดพระอาราม ภาคกลางวัน และกลางคืน โดยส่งเสริมให้พระภิกษุสามเณรได้แสดงธรรม ส่งเสริมการเทศน์มหาชาติทำนองหลวงจัดเทศน์มหาชาติในเทศกาลสารทไทยเป็นประจำทุกปี โดยนำรายได้เป็นทุนบูรณะพระอารามและส่งเสริมการศึกษาของพระภิกษุสามเณร จัดให้มีการบวชศีลจาริณี (บวชชีพรหมณ์) และปฏิบัติธรรมเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๕ ธันวาคม และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ๑๒ สิงหาคม ของทุกปี ณ พระวิหารหลวง วัดสุทัศนเทพวรารามราชวรมหาวิหาร พระอารามหลวง กรุงเทพมหานคร เป็นประธานจัดงานสัปดาห์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาโลก

วันวิสาขบูชาที่สนามหลวง นอกจากนี้ ยังรับอาราธนาเป็นกรณีพิเศษในการแสดงธรรมตามวาระสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ทางสถานีโทรทัศน์และสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย รวมทั้งได้เดินทางไปเผยแผ่พระพุทธศาสนาในต่างประเทศ อาทิ สหภาพพม่า สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย สาธารณรัฐสิงคโปร์ สหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐฝรั่งเศส สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ราชอาณาจักรเบลเยียม และสมาพันธรัฐสวิส นอกจากนี้ ยังมีผลงานด้านแต่งหนังสือ เช่น โสวัตถกัมมทานิทาน และพระดี-คนดี

สรรพคุณที่ยกย่องที่ พระวิสุทธาธิปัตติ ได้ปฏิบัติบำเพ็ญมาโดยตลอด ย่อมเป็นผลดีทั้งแก่พระพุทธศาสนา ประเทศชาติ และประชาชนทั่วไป นับได้ว่าเป็นผู้มีความอุตสาหวิริยะ ประกอบด้วยเมตตาธิคุณ อุทิศตนแก่พระพุทธศาสนาและสังคมอย่างแท้จริง บัดนี้ พระวิสุทธาธิปัตติได้เจริญด้วยพรรษายุคกาล รัตตัญญุมหาเถรกรณธรรม ประพฤติตนมั่นคงในพรหมจรรย์ สมบูรณ์บริสุทธิ และเนกขัมมปฏิบัติ มีวัตรจริยาน่าเลื่อมใส ไพบุลย์ด้วยสมณวัตรทุกสถาน เป็นหลักที่สำคัญของคณะสงฆ์สมควรที่จะได้ยกย่องให้ดำรงสมณฐานันดรที่สมเด็จพระราชาคณะสืบไป

จึงมีพระบรมราชโองการโปรดสถาปนา พระวิสุทธาธิปัตติ ขึ้นเป็นสมเด็จพระราชาคณะ มีราชทินนามตามที่จารึกในสุพรรณบัฏว่า สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ ญาณอดุลสุนทรนายก ปริยัติดิลกศิลาจารย์วิภู พิพิธกิจจานุกิจวิธาน ศาสนภารประสิทธิ์ ตรีปิฎกบัณฑิต มหาคณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี อรัณวาสี สถิต ณ วัดสุทัศนเทพวราราม ราชวรมหาวิหาร พระอารามหลวง กรุงเทพมหานคร มีฐานานุกิตติตั้งฐานานุกรมได้ ๑๐ รูป คือ พระครูปลัดสัมพิพัฒนศิลาจารย์ ญาณธาดามหาสังฆานุนายก ปิฎกธรรมรักขิต ๑ พระครูวินัยธร ๑ พระครูธรรมธร ๑ พระครูเมธีกร พระครูคู่สวด ๑ พระครูวรวงค์ พระครูคู่สวด ๑ พระครูธรรมรัต พระครูรองคู่สวด ๑ พระครูธรรมรุจิ พระครูรองคู่สวด ๑ พระครูสังฆวิจารณ์ ๑ พระครูสมุห์ ๑ พระครูใบฎีกา ๑

อนึ่ง ทรงพระราชดำริว่า พระพรหมเมธี เป็นพระเถระผู้เจริญในสมณคุณ ยินดีในเนกขัมมปฏิบัติ สมบูรณ์ด้วยศิลาจารย์วัตร รัตตัญญุมหาเถรกรณธรรม มั่นคงตลอดมาช้านาน ได้ประกอบกรณียกิจเป็นหิตานุหิตประโยชน์แก่พุทธจักรและราชอาณาจักรอย่างไพศาล ดังปรากฏในประกาศสถาปนาสมณศักดิ์เป็นที่พระราชอาณัติเจ้าคณะรอง เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๔๓ แล้ว นั้น

ครั้นต่อมา พระพรหมเมธี ได้เจริญยิ่งด้วยอุตสาหวิริยาคิณ มิได้ท้อถอย ประกอบพุทธศาสนกิจให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นโดยลำดับ กล่าวคือ ด้านการบริหารและการปกครองคณะสงฆ์ เป็นเจ้าอาวาส

วัดเทพศิรินทราวาส ราชวรวิหาร พระอารามหลวง กรุงเทพมหานคร ได้อบรมและให้ความอนุเคราะห์ พระภิกษุสามเณรในปกครองให้ปฏิบัติบำเพ็ญตนตามพระธรรมวินัยและปฏิบัติสมณวัตรอย่างสม่ำเสมอ และด้วยเมตตาที่คุณ ให้สามารถดำรงตนตามสมควรแก่สมณฐานะ นอกจากนี้ ยังเป็นประธาน คณะกรรมการพิจารณาและกลั่นกรองการตั้งชื่อวัดของมหาเถรสมาคม ประธานคณะกรรมการพิจารณา ยกวัดราษฎร์ขึ้นเป็นพระอารามหลวง รองประธานกรรมการบริหารวัดมกุฏกษัตริยาราม ราชวรวิหาร พระอารามหลวง และวัดเครือวัลย์ วรวิหาร พระอารามหลวง กรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการบริหาร วัดญาณสังวราราม วรมหาวิหาร พระอารามหลวง จังหวัดชลบุรี กรรมการพิจารณาศาสนสมบัติกลาง ประจำปีของมหาเถรสมาคม กรรมการอำนวยการมูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ และเป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการโรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการศึกษาและศึกษาสงเคราะห์ เป็นเจ้าสำนักเรียนวัดเทพศิรินทราวาส ได้บริจาคปัจจัยเพื่อเป็นทุนการศึกษาให้แก่นักเรียนและจัดหา เครื่องดนตรีให้โรงเรียนเทพศิรินทร์ นอกจากนี้ ยังได้จัดหาทุนสร้างอาคารเรียนและจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ จำนวน ๓๐ เครื่อง อุปกรณ์การศึกษาและสื่อกันหนาว มอบให้แก่โรงเรียนเทพศิรินทร์ ๙ โครงการหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดเชียงใหม่ รวมทั้งจัดหาทุนสร้างอาคาร ๖๐ ปี พระพรหมเมธี (สมชาย) พ.ศ. ๒๕๕๐ มอบให้แก่โรงเรียนวัดท่าตำหนัก จังหวัดนครปฐม ด้านการสาธารณูปการ ได้ให้ บุรณปฏิสังขรณ์พระอุโบสถวัดเทพศิรินทราวาส ราชวรวิหาร พระอารามหลวง กรุงเทพมหานคร กุฏิอดีตเจ้าอาวาส กุฏิบริเวณคณะกลาง สร้างกุฏิรายสุขนิรมิต ๒ หลัง กุฏิโหระวงศ์ อาคารอนุสรณ์สถาน ๕ ธันวาคม ๒๕๔๓ ห้องสุขา เชื้อนและรั้วกันริมสระน้ำ นอกจากนี้ ได้ให้ปรับปรุงระบบไฟฟ้าและ โทรศัพท์ลงใต้ดินเป็นผู้ก่อตั้งวัดพุทธดัลลัส รัฐเท็กซัส สหรัฐอเมริกา ได้ให้มีการบูรณปฏิสังขรณ์อุโบสถ ศาลา และให้สร้างกุฏิ ๘ หลัง ศาลาบำเพ็ญกุศลศพ ๒ หลัง ห้องสุขา วัดท่าตำหนัก จังหวัดนครปฐม รวมทั้งให้สร้างอาคาร ๙๐ ปี สมเด็จพระญาณวโรดม (ประยูร) พ.ศ. ๒๕๕๐ ถวายมหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย วัดชูจิตธรรมาราม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการสาธารณสงเคราะห์ ได้จัดตั้งกองทุน “๙๐ พรรษา สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก” ทุน “สมเด็จพระญาณวโรดม (ประยูร สนตงกูโร)” จัดตั้งกองทุน “ร่มโพธิ์ - ร่มไทร” เพื่อการพระพุทธศาสนา กองทุน “ธัมมฉัตร (ธम्मวิตกโก ภิกขุ) เพื่อเพิ่มพูนบารมีธรรม ในพระภิกษุ พระยานรรัตนราชมานิตให้ไพศาล รวมทั้งกองทุน “สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พรหมคุตโต)” เพื่อช่วยเหลือผู้ป่วยโรคหัวใจที่ยากไร้อนาถา โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา

เป็นประธานสำนักงานกำกับดูแลและสำนักฝึกอบรมพระธรรมทูตไปต่างประเทศ (ธรรมยุต) ในกำกับของมหาเถรสมาคม นอกจากนี้ ได้แสดงพระธรรมเทศนาในพระราชพิธีและงานพิธีต่าง ๆ รวมทั้งในวันธรรมสวนะเป็นประจำ

สรรพกรณียกิจที่ พระพรหมเมธี ได้ปฏิบัติบำเพ็ญตลอดมาแล้วนั้น ย่อมเกิดผลดีทั้งแก่พระพุทธศาสนา ประเทศชาติ และประชาชนทั่วไป นับได้ว่าเป็นผู้มีความอุตสาหวิริยะ ประกอบด้วยเมตตาทีคุณเกื้อกูลต่อพหุชน อุทิศตนแก่พุทธศาสนาและสังคมอย่างแท้จริง บัดนี้ พระพรหมเมธีได้เจริญด้วยพรราชากาล รัตตัญญูมหาเถรกรณธรรม ประพฤติตนมั่นคงในพรหมจรรย์ สมบูรณ์บริสุทธิ์ และเนกขัมมปฏิบัติ มีวัตรจริยาน่าเลื่อมใส ไพบูลย์ด้วยสมณวัตรทุกสถาน เป็นหลักที่สำคัญของคณะสงฆ์สมควรที่จะได้ยกย่องให้ดำรงสมณฐานันดรที่สมเด็จพระราชาคณะสืบไป

จึงมีพระบรมราชโองการโปรดสถาปนา พระพรหมเมธี ขึ้นเป็นสมเด็จพระราชาคณะ มีราชทินนามตามที่จารึกในสุพรรณบัฏว่า สมเด็จพระธีรญาณมุนี ศรีชินทัตตวรังกูร วิบูลสีลาจารวิมล คณโสมณเลขาธิกรสุนทรปริยัติดิลก ตรีปิฎกวิภูษิต ธรรมยุตติกคณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี อรัณยวาสี สมเด็จพระราชาคณะ สถิต ณ วัดเทพศิรินทราวาส ราชวรวิหาร พระอารามหลวง กรุงเทพมหานคร มีฐานานุศักดิ์ตั้งฐานานุกรมได้ ๑๐ รูป คือ พระครูปลัดสัมพิพัฒน์ญาณจารย์ สัทธรรมปฏิภาณ ปริยัติโกศล วิมลญาณนายก ธรรมยุตติกดิลก ปิฎกธรรมรักชิต ๑ พระครูวินัยธร ๑ พระครูธรรมธร ๑ พระครูธรรมภาณโกวิท พระครูคู่สวด ๑ พระครูธรรมนิติสรภัญญ์ พระครูคู่สวด ๑ พระครูบรรหารสมณกิจ พระครูรองคู่สวด ๑ พระครูพิพิธธรรมาการ พระครูรองคู่สวด ๑ พระครูสังฆวิสุทธิ์ ๑ พระครูสมุห์ ๑ พระครูใบฎีกา ๑

อนึ่ง ทรงพระราชดำริว่า พระธรรมกิตติเมธี เป็นพระเถระผู้เจริญในสมณคุณ มีปฏิภาณปรีชา ได้ศึกษารอบรู้แตกฉานในพระธรรมวินัย สอบได้สำเร็จนักธรรมชั้นเอก ได้รับปริญญาศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาพุทธศาสตร์ จากมหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับเกียรติบัตรเป็นผู้ปฏิบัติศาสนกิจดีมากด้านมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านการประสานงานจากสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุต ทรงพระกรุณาโปรดให้เป็นพระราชาคณะที่พระวิบูลธรรมาภรณ์ ชั้นราชที่พระราชธรรมาภรณ์ ชั้นเทพที่พระเทพรัชมงคลเวที ชั้นธรรมที่พระธรรมกิตติเมธี โดยลำดับ ได้รับภาระพระพุทธศาสนา และสังวรรักษาสมณวัตรสมควรแก่

ตำแหน่งเป็นอย่างดี บำเพ็ญกรณียกิจเป็นहितานุทิศประโยชน์แก่พุทธจักรและราชอาณาจักรอย่างไพศาล กล่าวคือ ด้านการบริหารและการปกครองคณะสงฆ์ เป็นผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดสัมพันธวงศาราม วรวิหาร พระอารามหลวง กรุงเทพมหานคร ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๗ เป็นเลขานุการเจ้าคณะภาค ๑, ๒, ๓, ๑๒ และ ๑๓ (ธรรมยุต) เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๑-๒๕๓๙ เป็นผู้ช่วยเลขาธิการคณะธรรมยุต พ.ศ. ๒๕๓๔-๒๕๔๔ เป็นอนุกรรมการการปกครองของคณะธรรมยุต เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๔ ปัจจุบันเป็นเจ้าคณะภาค ๔, ๕, ๖ และ ๗ (ธรรมยุต) กรรมการมหาเถรสมาคม กรรมการเถรสมาคมธรรมยุต และเลขานุการพิจารณา สมณศักดิ์ของคณะธรรมยุต ด้านการศึกษาและศึกษาสงเคราะห์ เป็นกรรมการตรวจธรรมบาลี สนามหลวงแผนกธรรม เป็นครูสอนพระปริยัติธรรมประจำสำนักเรียนวัดสัมพันธวงศ์ เป็นผู้ช่วยแม่กอง ธรรมสนามหลวงและเป็นผู้แทนแม่กองธรรมสนามหลวงไปเปิดสอบธรรมศึกษาที่สหรัฐอเมริกา เขตปกครองพิเศษฮ่องกงและมาเลเซีย เป็นกรรมการพิจารณาการปรับโครงสร้างงานพระพุทธศาสนา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นที่ปรึกษาคณะทำงานปรับปรุง ร่างพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ และกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ เป็นกรรมการที่ปรึกษาในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การส่งเสริมพระพุทธศาสนาเป็นกรรมการพิจารณา การจัดการศึกษาโรงเรียนวิถีธรรม สังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการโครงการหนึ่งวัดหนึ่งศูนย์การเรียนรู้ เป็นกรรมการจัดทำหลักสูตรอบรมพระสังฆาธิการระดับเจ้าคณะตำบล ด้านการสาธารณูปการและ สาธารณสงเคราะห์ ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการความมั่นคงแห่งพระพุทธศาสนา กรรมการพิจารณา การจัดสร้างพุทธมณฑลประจำจังหวัดที่ปรึกษาคณะกรรมการฝ่ายคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ต่อ พระพุทธศาสนา กรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ กรรมการกำหนดนโยบาย งบประมาณศาสนสมบัติกลางเพื่อการพระพุทธศาสนา และกรรมการอำนวยการโครงการพัฒนาสุขภาพ พระภิกษุ-สามเณร โรงพยาบาลสงฆ์ นอกจากนี้ ยังรับเป็นกรรมการมูลนิธิต่าง ๆ ได้แก่ มูลนิธิหลวงปู่แหวน สุจิณฺโณ มูลนิธิโรงเรียนวัดสัมพันธวงศ์ สังกัดกรุงเทพมหานคร มูลนิธิสุจิณฺโณอนุสรณ์ มูลนิธิสมเด็จพระสังฆราชวาสนมหาเถระ และมูลนิธิมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้ริเริ่มในการหาทุนจัดงานทอดผ้าป่าสามัคคี รวบรวมทุนทรัพย์เพื่อสนองโครงการจัดสร้างพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม โดยให้จัดสร้างสวนธรรมเจ้าพระคุณ หลวงปู่แหวน สุจิณฺโณ ปลูกหญ้าและต้นไม้ เพื่อความร่มเย็นของผู้ปฏิบัติธรรม เนื้อที่ ๘๐ ไร่ เป็นกรรมการที่ปรึกษาและดำเนินงานตามโครงการ

จัดสร้างวัตถุมงคลของมูลนิธิคุ้มเกล้าในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อจัดหาทุนทรัพย์สมทบการก่อสร้างอาคารคุ้มเกล้า และจัดซื้อเครื่องมือแพทย์ให้แก่โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช กรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการดำเนินงานร่วมจัดสร้างโรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชวาสนมหาเถระ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อเป็นอนุสรณ์ในโอกาสที่เจริญพระชนมายุครบ ๘๔ พรรษา นอกจากนี้ ได้เป็นผู้ร่วมก่อตั้งมูลนิธิ สัจฉิณโณอนุสรณ์ และเป็นกรรมการบริหารมูลนิธิด้วย ด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา เป็นกรรมการ และเลขานุการในคณะกรรมการดำเนินการจัดงานปฏิบัติธรรมเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ณ พุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม เป็นผู้แทนแม่กองธรรมสนามหลวงไปเปิดสอบธรรมศึกษา ที่วัดพุทธดัลลัส รัฐเท็กซัส สหรัฐอเมริกา และวัดภาวนา เขตปทุมธานีพิเศษฮ่องกง เป็นกรรมการ พิธีกรรม เนื่องในวันวิสาขบูชา วันสำคัญสากลของโลก ได้แสดงพระธรรมเทศนาถวายในการ บำเพ็ญพระราชกุศลโอกาสต่าง ๆ อาทิ วันมาฆบูชา พระราชพิธีฉัตรมงคล วันปิยมหาราช พระราชพิธี บำเพ็ญพระราชกุศลพระบรมศพสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ฐานเผยแผ่พระพุทธศาสนา และ ได้ประชุมกับชาวพุทธนานาชาติและเยี่ยมชาวพุทธในหลายประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี แคนาดา เครือรัฐออสเตรเลีย ญี่ปุ่น สาธารณรัฐอินเดีย มาเลเซีย

สรรพกิจที่ พระธรรมกิตติเมธี ได้ปฏิบัติบำเพ็ญมาโดยตลอด ปรากฏผลดีและเจริญก้าวหน้า แก่พระพุทธศาสนา ประเทศชาติและประชาชนทั่วไป นับได้ว่าเป็นผู้เสียสละและมุ่งมั่นในงาน บัดนี้ พระธรรมกิตติเมธี เป็นผู้เจริญด้วยพรชาอายุกาล รัตตัญญูเถรกรรมธรรม มีจริยาวัตรเป็นที่เคารพสักการะ เลื่อมใส สมควรที่จะได้ยกย่องให้ดำรงสมณฐานันดรสูงขึ้น

จึงมีพระบรมราชโองการโปรดสถาปนา พระธรรมกิตติเมธี ขึ้นเป็นพระราชาคณะเจ้าคณะรอง มีราชทินนามตามที่จารึกในหิรัญบัฏว่า พระพรหมเมธี สีลาจารวัตรวิมล โสภณปริยัติติก สาทกธรรมวิจิตร พิพิธศาสนกิจจาทร ธรรมยุตติกคณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี สถิต ณ วัดสัมพันธวงศาราม วรวิหาร พระอารามหลวง กรุงเทพมหานคร มีฐานานุกิตติตั้งฐานานุกรมได้ ๘ รูป คือ พระครูปลัด สุวัฒน์เมตตาคุณ ไพบูลศาสนภารธุราทร บวรคณานุนายก ปิฎกธรรมรักชิต ๑ พระครูวินัยธร ๑ พระครูธรรมธร ๑ พระครูสรพจน์ประกาศ พระครูคู่สวด ๑ พระครูสรพจน์ไผ่สิต พระครูคู่สวด ๑ พระครูสังฆสิทธิกร ๑ พระครูสมุห์ ๑ พระครูใบฎีกา ๑

อนึ่ง ทรงพระราชดำริว่า พระธรรมวรมณี เป็นพระเถระผู้เจริญสมณพรหมจรรย์ มีปฏิภาณปรีชา ได้ศึกษารอบรู้แตกฉานในพระธรรมวินัย สอบได้สำเร็จนักธรรมชั้นเอก ทรงพระกรุณาโปรดให้เป็น พระราชาคณะที่พระชินวงศเวที ชั้นราชที่พระราชปฏิภาณโกศล ชั้นเทพที่พระเทพวรมณี ชั้นธรรมที่ พระธรรมวรมณี โดยลำดับ ได้รับการพระพุทธานุญาตและสังวรรักษาสมณวัตรสมควรแก่ตำแหน่งเป็นอย่างดี บำเพ็ญกรณียกิจเป็นहितานุहित ประโยชน์แก่พุทธจักรและราชอาณาจักรโดยอเนกประการ กล่าวคือ ด้านการบริหารและการปกครองคณะสงฆ์ เป็นผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม ราชวรวิหาร พระอารามหลวง กรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการมหาเถรสมาคม เป็นผู้ช่วยคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่ สมเด็จพระสังฆราช เป็นเจ้าคณะภาค ๑๔ และ ๑๕ (ธรรมยุต) เป็นผู้รักษาการแทนเจ้าคณะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ธรรมยุต) เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขาธิการกรรมการบริหารคณะธรรมยุต คณะทำงานติดตามประสานงานตามมติมหาเถรสมาคม กรรมการความมั่นคงแห่งพระพุทธศาสนา และเป็นกรรมการฝ่ายปกครองของมหาเถรสมาคมด้านการศึกษา ได้ให้ความสนใจบำรุงการศึกษาของ พระภิกษุสามเณรและเยาวชนเป็นอย่างยิ่งโดยสนับสนุนการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรม ทั้งด้าน นักธรรมและธรรมศึกษาบริหารคณะธรรมยุต คณะทำงานติดตามประสานงานตามมติมหาเถรสมาคม กรรมการความมั่นคงแห่งพระพุทธศาสนา และเป็นกรรมการฝ่ายการปกครองของมหาเถรสมาคม เป็นคณะทำงานประสานงานเทียบวุฒินักธรรม - เปรียญธรรม กับการศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ เป็นกรรมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยสถาบันพระพุทธศาสนา คณะทำงานในการร่างกฎระเบียบ และประกาศของมหาเถรสมาคมเกี่ยวกับการศึกษา เป็นกรรมการปรับโครงสร้างงานพระพุทธศาสนา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นเลขานุการแม่กองธรรมสนามหลวง กรรมการ ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรมและแผนกบาลี ได้ให้ดำเนินการจัดการสอน ตามหลักสูตรนักธรรมและธรรมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนวัดราชบพิธ โรงเรียนราชบพิธ กรุงเทพมหานคร และโรงเรียนวิสุทธิกษัตริ์ จังหวัดสมุทรปราการ ทำให้นักเรียนทั้ง ๓ โรงเรียน ได้มีโอกาสเรียนรู้พุทธธรรม และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของประเทศชาติต่อไป ด้านการศึกษาสงเคราะห์ เป็นประธานกรรมการวิद्याเขตมทาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย กรรมการสถานศึกษา โรงเรียนวัดราชบพิธ ได้จัดหาทุนอุดหนุนนักเรียนและให้จัดมอบทุนการศึกษาของมูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (वासนมหาเถระ) ทั้งในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา เป็นประจำทุกปี ตั้งแต่ปี ๒๕๒๘ จนถึงปัจจุบัน ด้านการสาธารณูปการ ได้รับเป็นกรรมการและเลขานุการในคณะกรรมการ

อำนาจการจัดสร้างพุทธมณฑลฝ่ายสงฆ์ กรรมการอำนาจการอนุรักษ์และพัฒนาพุทธมณฑล กรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ รองประธานกรรมการพัฒนาศาสนสมบัติกลาง กรรมการพิจารณากวัดราษฎร์เป็นพระอารามหลวง กรรมการพิจารณาเร่งรัดการออกเอกสารสิทธิ์ การจัดประโยชน์ที่ดินวัดร้างและศาสนสมบัติกลาง และเป็นกรรมการพิจารณาและกลั่นกรองการตั้งชื่อวัด นอกจากนี้ ยังเป็นประธานดำเนินการสร้างอุโบสถเฉลิมพระเกียรติที่วัดกลาง จังหวัดลพบุรี กรรมการบริหารวัดญาณสังวราราม จังหวัดชลบุรี กรรมการพิจารณาจัดสร้างพุทธมณฑลจังหวัด และกรรมการก่อสร้างศูนย์ปฏิบัติและประสานงานของคณะสงฆ์ ด้านการสาธารณสุขสงเคราะห์ ได้รับอุปถัมภ์ การก่อสร้างและส่งเสริมพัฒนากิจการต่าง ๆ ของโรงเรียนวัดราชบพิศ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราช (वासนมहाเถระ) สถานสงเคราะห์คนชราवासนะเวศม์ และหมู่บ้าน “บุศยานิเวศม์” ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นอกจากนี้ ยังเป็นกรรมการฝ่ายการสาธารณสุขสงเคราะห์ของมหาเถรสมาคม กรรมการบริหารและกรรมการกองอำนาจการมูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ กรรมการมูลนิธิโรงพยาบาลสงฆ์และกรรมการกองทุนผู้ประสบอุบัติเหตุ ด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ได้แสดงพระธรรมเทศนาถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์ในพระราชพิธี รัฐพิธี รวมทั้งรับเป็นวิทยากรบรรยายธรรมในโอกาสต่าง ๆ ตลอดจนแสดงธรรมแก่พุทธศาสนิกชน อุบาสกอุบาสิกา ณ พระอุโบสถวัดราชบพิศ สถิตมหาสีมารามราชวรวิหาร พระอารามหลวง กรุงเทพมหานคร ในวันธรรมสวนะเป็นประจำ นอกจากนี้ ยังเป็นกรรมการเผยแผ่พระพุทธศาสนาแห่งชาติ กรรมการเผยแผ่พระธรรมในพระพุทธศาสนา ตามพระราชประสงค์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และเป็นกรรมการฝ่ายการเผยแผ่ของมหาเถรสมาคม

สรรพกิจที่ พระธรรมวรเมธี ได้ปฏิบัติบำเพ็ญมาโดยตลอด ปรากฏผลดีและเจริญก้าวหน้าแก่พระพุทธศาสนา ประเทศชาติและประชาชนโดยทั่วไป จึงนับได้ว่าเป็นผู้เสียสละและมุ่งมั่นในงาน บัดนี้ พระธรรมวรเมธี เป็นผู้เจริญด้วยพรชาอายุกาล รัตตัญญูเถรกรณธรรม มีจริยาวัตรเป็นที่เคารพสักการะเลื่อมใส สมควรที่จะได้ยกย่อง ให้ดำรงสมณฐานันดรสูงขึ้น

จึงมีพระบรมราชโองการโปรดสถาปนา พระธรรมวรเมธี ขึ้นเป็นพระราชาคณะเจ้าคณะรอง มีราชทินนามตามที่จารึกในหิรัญบัฏว่า พระพรหมมุนี ศรีवासนวงกูร วิบูลสีลาจารโสภณ โกศลปริยัติวิธานบริหารศาสนกิจ ธรรมยุติกคณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี สถิต ณ วัดราชบพิศสถิตมหาสีมารามราชวรวิหาร พระอารามหลวง กรุงเทพมหานคร มีฐานานุศักดิ์ตั้งฐานานุกรมได้ ๘ รูป คือ

พระครูปลัดสุวัฒนพรหมจริยคุณ สมบูรณ์คณาธิปัตติ วินยานุวรรตสังฆานุนายก ปิฎกธรรมรักขิต ๑
พระครูวินัยธร ๑ พระครูธรรมธร ๑ พระครูพุทธพากยประกาศ พระครูคู่สวด ๑ พระครูธรรมศาสนอุโฆษ
พระครูคู่สวด ๑ พระครูสังฆวิจิตร ๑ พระครูสมุห์ ๑ พระครูใบฎีกา ๑

อนึ่ง ทรงพระราชดำริว่า พระธรรมปริยัติโสภณ เป็นพระเถระผู้เจริญใน สมณพรหมจรรย์
อนันตปริชาญาณ ได้ศึกษาแตกฉานในอรรถธรรมวินัย สอบได้สำเร็จนักธรรมชั้นเอกและเปรียญธรรม ๘
ประโยค ได้รับปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาพุทธศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ทรงพระกรุณาโปรดให้เป็นพระราชาคณะที่พระศรีสุธรรมมุนี ชั้นราชที่พระราชเมธี ชั้นเทพที่พระเทพปริยัติสุธี
ชั้นธรรม ที่พระธรรมปริยัติโสภณ โดยลำดับ ได้รับภาระพระพุทธานุสาสนา และสังวรรักษาสมณวัตร
สมควรแก่ตำแหน่งเป็นอย่างดี บำเพ็ญกรณียกิจเป็นหินาคูหิตประโยชน์แก่พุทธจักรและราชอาณาจักร
โดยอเนกประการ กล่าวคือ ด้านการบริหารและการปกครองคณะสงฆ์ เป็นผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดมหาธาตุ
ยุวราชรังสฤษฎิ์ ราชวรมหาวิหาร พระอารามหลวง กรุงเทพมหานคร เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๗ เป็นรอง
เจ้าคณะภาค ๑๐ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๐ เป็นผู้อำนวยการโครงการพัฒนาพระสังฆาธิการชั้นเจ้าคณะในเขต
ภาค ๑๐ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๒-๒๕๒๔ เป็นเจ้าคณะภาค ๑๐ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๗ และเป็นเจ้าอาวาส
วัดโมลีโลกยาราม ราชวรวิหาร พระอารามหลวง กรุงเทพมหานคร ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๐
ด้านการศึกษา เป็นกรรมการตรวจประโยคธรรมและบาลีสนามหลวง เป็นผู้ริเริ่มจัดตั้ง ศูนย์การศึกษา
คณะสงฆ์ปราจีนบุรี เป็นกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการโรงเรียนพระสังฆาธิการส่วนภูมิภาค
จังหวัดอุบลราชธานี นครพนม ศรีสะเกษ และยโสธร เป็นผู้อำนวยการตรวจธรรมสนามหลวงชั้นตรี
ภาค ๑๐ และเป็นผู้ตรวจสอบประโยคธรรมสนามหลวงชั้นตรี ชั้นโท และชั้นเอก เป็นกรรมการ
สภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นเจ้าสำนักและประธาน
อำนวยการโครงการอบรมบาลีสนามหลวง สำนักเรียนวัดโมลีโลกยาราม ด้านการศึกษาสงเคราะห์
ได้ถวายปัจจัยเป็นทุนการศึกษาแก่คณะครูของสำนักเรียนวัดโมลีโลกยารามที่ศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี
โท และเอก รวมทั้งทุนการศึกษาให้แก่นักเรียนในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และ
นักศึกษาระดับปริญญาตรี จัดหาผ้าไตรจีวรและทุนการศึกษาถวายพระภิกษุสามเณรผู้สอบได้ในระดับชั้นต่าง ๆ
เพื่อสร้างขวัญกำลังใจโดยให้จัดงานฉลองเปรียญธรรมในเดือนกันยายนของทุกปี นอกจากนี้ ยังให้
ดำเนินการจัดตั้งศูนย์สังฆศาสน์อำนวยการที่อำเภออินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี เป็นสาขาของสำนักเรียน
วัดโมลีโลกยาราม เพื่อให้การบริหารจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมอย่างมีระบบ ด้านการสาธารณูปการ
ได้ให้มีการบูรณะโบราณสถานและโบราณวัตถุวัดโมลีโลกยาราม ราชวรวิหาร พระอารามหลวง

กรุงเทพมหานคร เนื่องจากมีสภาพทรุดโทรม ทั้งเขตพุทธาวาสและสังฆาวาส ตลอดจนให้ก่อสร้างถาวรวัตถุ ได้แก่บูรณะพระพุทธรูปโมลีโลกนาถ (พระประธานในพระอุโบสถ) พระประธาน พระปรเมศ ในพระวิหารและพระพุทธรูป พร้อมแท่นชุกชี รวมทั้งพระอุโบสถ พระวิหาร และหอสมเด็จ บูรณะและปรับปรุงกุฏิ เสนาสนะที่มีสภาพทรุดโทรมและก่อสร้างเพิ่มเติม เพื่อให้พระภิกษุสามเณรได้พักอาศัยอย่างเพียงพอ และให้ก่อสร้างศาลาบำเพ็ญกุศล นอกจากนี้ ได้ให้ก่อตั้งศูนย์กลางคณะสงฆ์ภาค ๑๐ อำเภอวังสามสี จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อเป็นศูนย์กลางการบริหารงานในเขตปกครองคณะสงฆ์ โดยให้สร้างอาคารห้องประชุมใหญ่ ห้องประชุมเล็ก และห้องพักพระสังฆาธิการ เพื่อใช้รับรองงานของคณะสงฆ์ ด้านการสาธารณสงเคราะห์ ให้มอบทุนสงเคราะห์คนชราและคนทุพพลภาพในเขตชุมชนวัดโมลีโลกยาราม ด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา เป็นกรรมการสำนักฝึกอบรมพระธรรมทูต กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ สำนักฝึกอบรมพระธรรมทูต เป็นหัวหน้าพระธรรมทูตสายที่ ๖ ได้ศึกษาค้นคว้าและรวบรวม เรียบเรียง เอกสารตำราเกี่ยวกับการปกครองคณะสงฆ์และการศาสนศึกษา อาทิ วิทยาพระสังฆาธิการ เล่ม ๑-๕ กวีจรชาดก เล่ม ๑-๒ กวีนิพนธ์ เล่ม ๑-๔ นอกจากนี้ ได้แสดงพระธรรมเทศนาและบรรยายธรรม ทุกวันธรรมสวนะ ที่วัดโมลีโลกยาราม ราชวรวิหาร พระอารามหลวง กรุงเทพมหานคร และทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย

สรรพกิจที่ พระธรรมปริยัติโสภณ ได้ปฏิบัติบำเพ็ญมาโดยตลอดนั้น ปรากฏผลดีและความเจริญก้าวหน้าแก่พระพุทธศาสนา ประเทศชาติและประชาชน นับว่าเป็นผู้เสียสละอุทิศตนให้แก่พระพุทธศาสนาและสังคมอย่างแท้จริง บัดนี้ พระธรรมปริยัติโสภณ ได้เจริญด้วยพรรษาอายุกาล รัตตัญญู เถรกรณธรรม มั่นคงในพรหมจรรย์ เนกขัมมปฏิบัติ พายุลย์ด้วยสมณวัตรทุกสถาน สมควรที่จะได้ยกย่องให้ดำรงสมณฐานันดรสูงขึ้น

จึงมีพระบรมราชโองการโปรดสถาปนา พระธรรมปริยัติโสภณ ขึ้นเป็นพระราชาคณะเจ้าคณะรอง มีราชทินนามตามที่จารึกในหิรัญบัฏว่า พระพรหมกวี ศีลาจารโสภณ วิมลศาสนกิจวิธาน ไพศาลปริยัตินายก ตรีปิฎกวิภูษิต มหาคณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี สถิต ณ วัดโมลีโลกยาราม ราชวรวิหาร พระอารามหลวง กรุงเทพมหานคร มีฐานานุกิตติตั้งฐานานุกรมได้ ๘ รูป คือ พระครูปลัดสุวัฒนภิคุณ วิบูลศาสนภารธุราทร บวรสังฆานุนายก ๑ พระครูวินัยธร ๑ พระครูธรรมธร ๑ พระครูประสิทธิ์สรการ พระครูคู่สวด ๑ พระครูสรภาณประสิทธิ์ พระครูคู่สวด ๑ พระครูสังฆกิจพิมล ๑ พระครูสมุห์ ๑ พระครูใบฎีกา ๑

อนึ่ง ทรงพระราชดำริว่า พระธรรมคุณาภรณ์ เป็นพระเถระผู้เจริญในสมณคุณ วิบุลปรีชาญาณ ได้ศึกษาแตกฉานในมคธปิรวรรตน์และอรรถธรรมวินัย สอบได้สำเร็จนักธรรมชั้นเอกและเปรียญธรรม ๙ ประโยค ได้รับปริญญาเอก สาขาบาลีและการศึกษาทางพระพุทธศาสนา จากมหาวิทยาลัยพาราณสี สาธารณรัฐอินเดีย และปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัย จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ด้านการบริหารและการปกครองคณะสงฆ์ เป็นผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดสามพระยา พระอารามหลวง กรุงเทพมหานคร เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นเลขานุการเจ้าคณะใหญ่หนกลาง เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๓-๒๕๓๙ เป็นรองเจ้าคณะภาค ๑ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๖-๒๕๔๕ ปัจจุบันเป็นเจ้าอาวาสวัดสามพระยา พระอารามหลวง กรุงเทพมหานคร เจ้าคณะภาค ๑๔ และกรรมการมหาเถรสมาคม ด้านการศึกษาเป็นครูสอนปริยัติธรรม ประโยค ป.ธ. ๘ และ ป.ธ. ๙ เป็นกรรมการตรวจธรรมและบาลีสนามหลวง กรรมการตรวจร่างและเฉลยข้อสอบบาลีสนามหลวง ตั้งแต่ประโยค ๑-๒ ถึงประโยค ป.ธ. ๙ เป็นรองเลขานุการแม่กองบาลีสนามหลวง และเจ้าสำนักเรียนวัดสามพระยา ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ได้ให้จัดตั้งและเพิ่มทุนมูลนิธิสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ฟื้น ชุตินฺธโร) วัดสามพระยา มอบทุนการศึกษาให้แก่นักเรียนระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา เป็นประจำทุกปี บริจาคปัจจัยสมทบดอกผลให้แก่มูลนิธิเพื่อเด็กและเยาวชนบ้านมหाराชถวายรางวัลแก่พระภิกษุสามเณรที่สอบไล่ได้เปรียญธรรม ๙ ประโยค ด้านการสาธารณูปการ ได้จัดให้มีการบูรณปฏิสังขรณ์พระอุโบสถ พระวิหาร พระนั่ง พระนอน โรงเรียน พระปริยัติธรรม ศาลาการเปรียญ ศาลาอบรมสงฆ์ ตึกพักสงฆ์ และให้ก่อสร้างกุฏิสงฆ์ รวมทั้งให้จัดทำรางน้ำรอบพระอุโบสถและพระวิหาร วัดสามพระยา พระอารามหลวง กรุงเทพมหานคร ด้านการสาธารณสุข ได้บริจาคทรัพย์ในการก่อสร้างอุโบสถ วัดอัมพวันาราม จังหวัดปทุมธานี ตลอดจนให้จัดสร้างซ่อมแซมถาวรวัตถุ วัสดุอุปกรณ์ที่เป็นประโยชน์แก่วัดต่าง ๆ และแก่พระศาสนา นอกจากนี้ ยังได้บริจาคปัจจัยเพื่อสมทบทุนมูลนิธิบ้านบางแคอีกด้วย ด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา เป็นผู้บรรยายธรรม แสดงปาฐกถาธรรม และเป็นวิทยากรอบรมให้แก่พุทธศาสนิกชนที่มาทำบุญที่วัดในเขตปกครอง และให้แก่เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ เอกชน สถานศึกษา และทางสถานีวิทยุกระจายเสียงต่าง ๆ รวมทั้งยังเป็นกรรมการการฝึกซ้อมอบรมพระอุปัชฌาย์ เป็นวิทยากรถวายความรู้แก่พระสังฆาธิการระดับต่าง ๆ ในเขตปกครอง และเป็นกรรมการผู้สอบความรู้พระสังฆาธิการผู้สมควรที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นพระอุปัชฌาย์ นอกจากนี้ ยังได้ประพันธ์บทสวดภูมิพะละมะหาราชาภิตถุติปะสิทธิวะระทานะคาถา ใช้สวดหลังทำวัตรเช้า-เย็น วัดสามพระยา พระอารามหลวง กรุงเทพมหานคร และยังได้ประพันธ์หนังสืออีกหลายเรื่อง ได้แก่ กายนคร พระผู้ให้ และยศ

สรรพกิจที่ พระธรรมคุณาภรณ์ได้ปฏิบัติบำเพ็ญตลอดมา ปรากฏผลดีและความเจริญก้าวหน้า แก่พุทธจักร ประเทศชาติและประชาชนโดยทั่วไป นับได้ว่าเป็นผู้เสียสละ มุ่งมั่นในงาน บัดนี้ พระธรรมคุณาภรณ์ได้เจริญด้วยพรรษาอายุกาล รัตตัญญูเถรกรรมธรรม มั่นคงในพรหมจรรย์ เนกขัมมปฏิบัติทา ไพบูลย์ด้วยสมณวัตรทุกสถาน สมควรที่จะได้ยกย่อง ให้ดำรงสมณฐานันดรสูงขึ้น

จึงมีพระบรมราชโองการโปรดสถาปนา พระธรรมคุณาภรณ์ ขึ้นเป็นพระราชาคณะเจ้าคณะรอง มีราชทินนามตามที่จารึกในหิรัญบัฏว่า พระพรหมดิลก ปริยัตินายกคณาทร บวรศาสนกิจวิธาน ศิลสมาจารนิวิฐ ตรีปิฎกบัณฑิต มหาคณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี สถิต ณ วัดสามพระยา พระอารามหลวง กรุงเทพมหานคร มีฐานานุศักดิ์ ตั้งฐานานุกรมได้ ๘ รูป คือ พระครูปลัดสุวัฒนดิลกคุณ วิบูลมหาคณานุนายก ตรีปิฎกธรรมรักขิต ๑ พระครูวินัยธร ๑ พระครูธรรมธร ๑ พระครูสิทธิสรคุณ พระครูคู่สวด ๑ พระครูวิบูลสรการ พระครูคู่สวด ๑ พระครูสังฆการวิสิฐ ๑ พระครูสมุห์ ๑ พระครูใบฎีกา ๑

ขออาราธนาพระคุณผู้ได้รับพระราชทานเลื่อนสมณฐานันดร เพิ่มอิสริยยศ ในครั้งนี้ จงรับธุระ พระพุทธศาสนา เป็นภาระสั่งสอน ช่วยระงับอธิกรณ์ และอนุเคราะห์พระภิกษุสามเณรในคณะและใน พระอาราม ตามสมควรแก่กำลัง และอิสริยยศซึ่งพระราชทานนี้ และจงเจริญอายุ วรรณ สุข พล ปฏิภาณ คุณสารสิริสวัสดิ์ จิรัฏฐิติ วิรุฬหิไพบูลย์ ในพระพุทธศาสนาเทอญ

ประกาศ ณ วันที่ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๓ เป็นปีที่ ๖๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี